

DELTIDSPENSION FÖR ARBETSTAGARE

Med hjälp av deltidspension kan du minska din arbetsinsats redan innan du går i ålderspension. För att få deltidspension krävs att du övergår från ett heltidsarbete till deltidsarbete.

Det kommer ändringar i arbetspensionerna från ingången av 2017. De viktigaste ändringarna gäller åldersgränserna och intjäningsprocenten för ålderspension. Öven två nya pensioner tas i bruk: arbetslivspension och partiell ålderspension i stället för deltidspension, som frångås. Pensionsreformen gäller inte pensioner som börjar före år 2017.

NÄR KAN MAN GÅ I DELTIDSPENSION?

Din deltidspension kan börja vid 61 års ålder. Deltidspension slopas som ett pensionsslag från ingången av år 2017, men löpande deltidspensioner fortsätter oförändrade.

Deltidspension förutsätter att du har tjänat in arbetspension i sammanlagt minst fem år under de senaste 15 åren, dvs. i 60 månader.

För att få deltidspension krävs det att du övergår till deltidsarbete från ett heltidsarbete som har varat minst 12 månader under de senaste 18 månaderna. En sjukdagpenningperiod kan förlänga nämnda 18 månader med högst sex månader. Sjukledighet som har fortsatt över ett halvt år eller annan även kortare frånvaro, såsom alterneringsledighet eller permittering, kan inverka på din rätt att få deltidspension.

Som heltidsarbete betraktas arbetstid för heltid i enlighet med kollektivavtalet. Som heltidsarbete betraktas också förvärvsarbeten som utförs jämsides, om den sammanlagda arbetstiden uppgår till minst 35 timmar per vecka.

DELTIDSARBETE

Deltidspension förutsätter deltidsarbete. Det lönar sig att diskutera ett eventuellt deltidsarbete med din arbetsgivare i god tid. Din arbetsgivare är nämligen inte skyldig att ordna deltidsarbete, utan du ska komma överens om arbetsarrangemangen tillsammans med din arbetsgivare. Du kan även deltidsskifta hos en annan arbetsgivare eller som företagare, förutsatt att arbetet omfattas av arbetspensionslagarna.

Inkomsterna av deltidsarbetet ska vara 35–70 procent av den stabiliserade inkomstnivån i heltidsarbetet. Den stabiliserade inkomstnivån räknas som ett medeltal av inkomsterna fem kalenderår före deltidspensioneringen. I deltidsarbetets inkomster beaktas även naturaförmåner, semesterpenningar och andra tillägg.

Deltidsarbetet behöver inte vara regelbundet. Du kan avtala om en flexibel arbetstid, förutsatt att du inte är borta från arbetet längre än sex veckor i följd. I denna tid inräknas inte sjukdagar eller semester.

HUR ANSÖKER MAN OM PENSION?

Pension söks med en blankett som kan skrivas ut på vår webbplats www.elo.fi. Du kan också ringa oss och begära att få en ansökningsblankett.

Skicka ansökan till Elo cirka en månad innan du har för avsikt att gå i pension. Deltidspension beviljas inte retroaktivt, utan den kan börja tidigast från ingången av den månad som följer på ansökan.

VÄNTA PÅ PENSIONS- BESLUTET I LUGN OCH RO

För att kunna bevilja pension behöver vi uppgifter om deltidsarbetet och dina inkomster fram till att heltidsarbetet slutade. Det lönar sig således att vänta på pensionsbeslutet i lugn och ro. Vi ber din arbetsgivare separat om dessa uppgifter.

Det första pensionsbeloppet betalas efter att löneuppgifterna erhållits och beloppet av din pension har uträknats. Därefter utbetalas pensionen alltid den första bankdagen varje månad.

PENSIONENS BELOPP

Deltidspensionens belopp är 50 procent av inkomstminskningen, med vilken avses skillnaden mellan den stabiliserade inkomstnivån i heltidsarbetet och inkomsten för deltidsarbetet. Deltidspensionen kan dock utgöra högst 75 procent av den pension som har intjänats fram till att deltidspensionen börjar. Deltidspension betalas inte ut i form av folkpension.

Exempel på deltidspensionens belopp

Om den stabiliserade inkomstnivån i heltidsarbetet är exempelvis 2 000 euro per månad och inkomsterna för deltidsarbetet jämte alla tillägg är 1 000 euro per månad, är deltidspensionen hälften av skillnaden, dvs. 500 euro per månad.

ÄNDRINGAR I DELTIDSARBETET

Ändringar i deltidsarbetet och inkomsterna ska anmälas till Elo. Deltidspension som eventuellt betalats utan grund återkrävs.

Cirka ett halvt år innan den planerade deltidspensionen ska börja

- Diskutera med arbetsgivaren om möjligheterna till deltidarbete. Du kan också deltidarbete hos en annan arbetsgivare eller arbeta som företagare.
- Uppskatta beloppet av din deltidspension på adressen www.elo.fi/elakepalvelu (på finska). Du loggar in i tjänsten med dina webbankskoder.

Cirka 2–3 månader före den planerade deltidspensioneringen

- Ingå ett skriftligt avtal med arbetsgivaren om deltidarbete och eventuellt även ett nytt arbetsavtal.

Ärenden som ska överenskommas i avtalet:

- Tidpunkten för när deltidarbete börjar
- Deltidspensionen börjar alltid den första dagen i en kalendermånad, inte mitt i en månad. Begynnelsedagen kan också infalla under ett veckoslut. Deltidspensionen kan inte börja om du är sjukledig.
- Deltidsarbetets lön
Som inkomst av deltidarbete beaktas alla följande poster:
- grundlön (tim-, vecko- eller månadslön)
- eventuell resultatpremie eller bonuslön
- naturaförmåner

- kvälls-, veckosluts- och heldagsersättningar
- semesterpenning för deltidarbete. Avtala med arbetsgivaren om huruvida semesterpenningen för heltidsarbete betalas innan deltidarbete börjar. Semesterpenningar från heltidsarbetet beaktas inte i deltidarbetets inkomster. Det är lättare för dig att följa inkomsterna för deltidarbete om semesterpenningen för heltidsarbete redan har betalats när deltidspensionen börjar.

Deltidsarbetets arbetsrytm

Avtala med arbetsgivaren om huruvida du exempelvis arbetar tre dagar i veckan, varannan vecka eller varannan månad.

Andra ärenden som ska avtalas

- Därtill lönar det sig att avtala med arbetsgivaren om deltidarbets arbetsuppgifter, en eventuell delning av de nuvarande arbetsuppgifterna samt om deltidarbets inverkan på exempelvis förmånerna i personal- och kollektivavtal.

Cirka en månad före den planerade deltidspensioneringen

- Skicka din pensionsansökan till Elo efter att du avtalat om deltidarbete med din arbetsgivare. Lämna in ansökan innan du övergår till deltidarbete. Efter att pensionsansökan anlänt skickar vi din arbetsgivare en skriftlig förfrågan om när deltidarbete börjar samt om inkomsterna och arbetstiden.

ÅLDERSPENSION SOM BEVILJAS EFTER DELTIDSPENSION

Du kan gå i deltidspension mellan den lägsta och högsta åldern för ålderspension. För dem som är födda 1954 är den lägsta pensionsåldern 63 år. Pensionsreformen höjer pensionsåldern från ingången av år 2017 och således kan personer som är födda 1955 gå i ålderspension tidigast från ingången av den månad som följer efter att de fyllt 63 år och 3 månader. Den högsta pensionsåldern är fortsättningsvis 68 år. Ålderspension kräver en separat ansökan.

Övergången till deltidarbete och deltidspension kan inverka på beloppet av din framtida ålderspension. Den pension som intjänas för deltidarbete är mindre än den pension som skulle tillväxa i heltidsarbete. Om övergången till deltidarbete emellertid hjälper dig att orka stanna kvar i arbetslivet längre, blir beloppet av din ålderspension inte nödvändigtvis alls mindre än vad den skulle ha varit efter heltidsarbetet.

ARBETSLÖSHET OCH ARBETSOFÖRMÅGA UNDER TIDEN MED DELTIDSPENSION

Om du blir arbetslös, dras deltidspensionen in. Deltidspensionen avbryts också under permittering som räcker över sex

veckor. Arbetslöshetsdagpenning räknas på basis av inkomsterna av heltidsarbetet. Tid med sjukdagpenning avbryter emellertid inte utbetalningen av deltidspension. Sjukdagpenningen räknas av inkomsterna för deltidarbete.

PARTIELL FÖRTIDA ÅLDERSPENSION

I och med pensionsreformen introduceras ett nytt pensionsslag i stället för deltidspension fr.o.m. år 2017.

Med partiell förtida ålderspension kan du ta ut antingen 25 eller 50 procent av din intjänade pension redan som 61-åring och efter år 2025 som 62-åring.

Då du tar ut pension redan före din lägsta ålder för ålderspension, minskar din ålderspension bestående. Beloppet av den pension som du tar ut minskar med 0,4 procent för varje månad som du tar ut pensionen före din pensionsålder.

Du kan välja om du fortsätter att arbeta vid sidan av pensionen eller inte – den lön som du intjänar eller din arbetsmängd följs inte upp och de inverkar inte på beloppet av din partiella förtida ålderspension. För förvärvsarbete vid sidan av partiell förtida ålderspension intjänas ytterligare ålderspension.

Läs mer www.elo.fi/pensionsreformen.

FRÅGA MER

Pensionsrådgivning

tfn 020 694 715
vard. kl. 8–16.30

www.elo.fi/elakepalvelu (på finska)
elakeneuvonta@elo.fi

www.elo.fi

Adress dit handlingar ska skickas (Elo betalar postavgiften): Arbeterspensionsbolaget Elo, Pensionstjänster, Kod 5010419, 00003 SVARSFÖRSÄNDELSE